

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΜΑΪΟΥ 2022.

«Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος εορτή ἐν ἧ ὁ Χριστός μεσσίαν εαυτὸν ὡμολόγηι».
Βασιλίσκου μάρτυρος, Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτύρων Τριπόλεως Πελοποννήσου. Μνήμη τῆς ἐν Χων/πόλεως β' Οἰκουμενικῆς συνόδου.
ἔτος 15^ο Τεύχος 651

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ (Ιω.4,5-42)

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη-θεολόγου

«...αλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νυν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.» (Ιω.Δ' 23,24).

Ἡ σημερινή Ευαγγελική περικοπή εἶναι αφιερωμένη στη Σαμαρείτιδα καὶ στον υπέροχο διάλογο που εἶχε με το Χριστό. Ἐρχεται, λοιπόν, ὁ Κύριος σε μια πόλη τῆς Σαμάρειας, που λέγεται

Σιχάρ. Σαμάρεια ονομάστηκε ἡ πόλη που ἰδρυσε το 880 π.Χ. ὁ βασιλιάς του Ἰσραὴλ Ἀμβρί. Στην πόλη αὐτή υπήρχε ἕνα πηγάδι, που οἰκοδόμησε ὁ πατριάρχης Ἰακώβ. Κουρασμένος ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν πολὺωρη οδοιπορία

κάθισε μόνος Του δίπλα από το πηγάδι. Ήταν μόνος, γιατί οι μαθητές Του πήγαν να αγοράσουν τροφές.

Εκεί που ξεκουραζόταν, έρχεται μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να πάρει νερό και ο Κύριος καθώς ήταν διψασμένος της ζήτησε νερό να πιεί. Η γυναίκα αντιλήφθηκε από την εμφάνισή Του πως ήταν Ιουδαίος και παραξενεύτηκε, πως ένας Ιουδαίος ζητά νερό από την εθνική Σαμαρείτιδα: **« Λέγει ουν αυτώ η γυνή η Σαμαρείτις, πως συ Ιουδαίος ων παρ' εμού πιείν αιτείς..»** (Ιω. 4,9). Η απάντηση του Χριστού ήταν προφητική πως αν γνώριζε τη δωρεά του Θεού, ποιος είναι αυτός που σου ζητά να πιεί νερό, εσύ θα ζητούσες και θα σου έδινα το **«ζων ύδωρ»**.

Η Σαμαρείτιδα δεν κατάλαβε το μεγαλείο του ζωντανού νερού και απορεί πού θα βρει νερό χωρίς κουβά σε ένα βαθύ πηγάδι.

Η συνέχεια της περικοπής μας διηγείται τους διαλόγους μεταξύ τους. Η γυναίκα , μετά την αποκάλυψη από το Χριστό πόσους άνδρες είχε και αυτόν που έχει δεν είναι δικός της, κατάλαβε ότι ο Κύριος είναι προφήτης. Επιχειρεί στη συνέχεια να τον συγκρίνει με τον Ιακώβ, που τον αποκαλεί πατέρα. Όταν όμως άκουσε το «νερό που θα σου δώσω» θα γίνει πηγή που τρέχει προς την αιώνια ζωή, άφησε λόγο ψυχής που ποθεί και οδηγείται προς την πίστη και ζήτησε να το λάβει για να μη ξαναδιψάσει. Τα αποκαλυπτικά λόγια του Κυρίου για την άτακτη οικογενειακή της κατάσταση δεν την στενοχωρούν , αλλά ζητά εξηγήσεις σε ψηλά ζητήματα.

Πρώτη ερώτηση προς τον Κύριο είναι λατρευτικού περιεχομένου: « Κύριε πού πρέπει να λατρεύεται σωστά ο Θεός εδώ στη Σαμάρεια και συγκεκριμένα στο όρος Γαριζινή στα Ιεροσόλυμα;» και τότε παίρνει την απάντηση, ότι έρχεται η ώρα οπότε ούτε στο όρος αυτό , ούτε στα Ιεροσόλυμα θα προσκυνείτε τον Πατέρα.» **«έρχεται ώρα και νυν εστίν, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί προσκυνησουσι τω πατρί εν πνεύνατι και αληθεία»**. Ο Κύριος απομακρύνει κάθε σωματική έννοια τόπο και προσκύνηση . Ως πνεύμα που είναι ο Θεός είναι ασώματος, το δε ασώματο δεν βρίσκεται σε τόπο , ούτε περιγράφεται με τοπικά όρια. Ως ασώματος ο Θεός δεν είναι πουθενά σε τόπο, ως Θεός όμως είναι παντού. Παντού είναι ο Θεός, όχι μόνο εδώ στη γη αλλά και υπεράνω της γης, Πατήρ ασώματος και κατά τον χρόνο και σε τόπο άοριστος.

Αλήθεια, αγαπητοί μου χριστιανοί, η απάντηση αυτή του Κυρίου δείχνει τον πραγματικό τρόπο της λατρείας μας προς το Θεό. Ας επικεντρωθούμε περισσότερο στο μεγάλο αυτό θέμα της λατρείας μας προς το Θεό. Σε κάθε θρησκεία η λατρεία προσδιορίζει τις σχέσεις ανάμεσα στον άνθρωπο και το Θεό. Ο πιστός άνθρωπος αισθάνεται πηγαία την ανάγκη να λατρεύει το Θεό και να προσεύχεται σε Αυτόν. Όσο μάλιστα πιο ισχυρή είναι η πίστη, τόσο πιο μεγάλη είναι η ανάγκη για προσευχή. Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η πίστη ενός ανθρώπου υποστηρίζεται και ενισχύεται από την πίστη άλλων ανθρώπων. Ακριβώς σε αυτό έγκειται η σημασία της Θείας Λειτουργίας και της κοινής λατρείας του Θεού στο ναό. Σύμφωνα με τη βιβλική αντίληψη η λατρεία αποτελεί τη στάση του λαού προς τον αληθινό Θεό, που αποκαλύπτεται μέσα στο χρόνο και την ιστορία.

Στη λατρεία, την προσκύνηση και την κοινή προσευχή που αναπέμπουμε προς το Θεό, αναφέρεται, όπως λέχθηκε ήδη, και ο θαυμαστός διάλογος του Κυρίου με τη Σαμαρείτιδα γυναίκα με το φωτοειδή βίο της, την κατοπινή αγία και ισαπόστολο Φωτεινή. Τί είναι η χριστιανική λατρεία; Ο Απόστολος Παύλος μας λέγει πως είναι κοινωνία και ένωση του ανθρώπου με το Θεό. Είναι το ξεχείλισμα της αγάπης και της ευγνωμοσύνης μας, ο ύμνος και η δοξολογία της καρδιάς μας προς τον Κύριο. Κέντρο επομένως της χριστιανικής λατρείας είναι η προσφορά της σταυρικής θυσίας του Χριστού για τη σωτηρία μας. Μέσα στο χρόνο πραγματώνεται η κοινωνία μας με το Θεό, η οποία μας προετοιμάζει για την αιώνια κοινωνία του ουρανού. Ας δούμε εδώ ποια είναι τα βασικά γνωρίσματα της χριστιανικής λατρείας. Πρώτα-πρώτα ότι είναι προσκύνηση και λατρεία «**εν πνεύματι**». Δικαιούνται να την προσφέρουν μόνο οι αναγεννημένοι «**εκ πνεύματος**»(Ιω.3,8). Πνευματική λατρεία είναι εκείνη που δεν περιορίζεται σε εξωτερικές ενέργειες και τύπους, αλλά πηγάζει από την ψυχή και το πνεύμα του ανθρώπου. Λατρεύω το Θεό «**εν πνεύματι**» σημαίνει Του αφιερώνω την ψυχή μου, τη σκέψη μου και την καρδιά μου.

Το δεύτερο γνώρισμα της νέας λατρείας είναι το «**εν αληθεία**», όπως επεσήμανε στη Σαμαρείτιδα ο Χριστός. Λατρεία αληθινή σημαίνει πραγματική λατρεία. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μας διδάσκει: «**τύπος ην η περιτομή, τα ολοκαυτώματα, τα θύματα, τα θυμιάματα, νυνί δε ουκέτι, αλλά αλήθεια το παν**». Ο άνθρωπος πρέπει να είναι απελεύθερος

από τα πράγματα, που τον αγκιστρώνουν ψυχικά και τον εμποδίζουν να λατρεύει αληθινά τον Κύριο. Υπάρχουν πολλές αγκυλώσεις που παρεμποδίζουν την «εν αληθεία» λατρεία του Κυρίου. Αν ψάξουμε τον εαυτό μας θα ανακαλύψουμε πολλές εθιμοτυπικές αγκυλώσεις στη λατρεία μας. Όλες αυτές οι αγκυλώσεις που υπάρχουν μέσα μας και οι μεμονωμένοι τρόποι πλησιάσματος του Θεού, δεν είναι ικανοί να μας κοινωνήσουν « εν αληθεία» με το Θεό.

Εδώ ορθώνεται ένα σημαντικό ερώτημα προς τον εαυτό μας. Ανήκουμε εμείς στους αληθινούς λάτρεις και προσκυνητές του Χριστού; Λατρεύουμε το Θεό **« εν πνεύματι και αληθεία»** ή έχουμε διάφορες αγκυλώσεις που μας εμποδίζουν; Δυστυχώς πρέπει να ομολογήσουμε ότι ο τρόπος με τον οποίο προσευχόμαστε και λατρεύουμε το Θεό, είναι συχνά εντελώς εξωτερικός. Εδώ ισχύει ο λόγος του Θεού που ακούμε από τον προφήτη Ησαΐα και αναφέρεται στην τυποποιημένη λατρεία: **«Ο λαός τούτος με πλησιάζει με τα λόγια του στόματός του και με τιμά μόνο με τα χείλη του, ενώ η καρδιά του είναι μακριά από μένα»**(29-23 Ησα.)

Ο Θεός όμως θέλει λατρεία που να πηγάζει μέσα από την καρδιά μας. Αξιώνει να Του προσφέρουμε την ίδια την καρδιά μας, για να γίνει ο ένοικός της και να αναδειχθεί ο πιο υπέροχος τόπος λατρείας, ο πιο λαμπρός ναός όπου θα λατρεύεται και θα δοξάζεται το πάντιμο και μεγαλοπρεπές όνομά Του. Ο σύγχρονος άνθρωπος υποφέρει από μοναξιά, καταπιέζεται από τον εξαρτημένο τρόπο του υλιστικού σημερινού κόσμου. Ο μοναδικός ασφαλής δρόμος είναι ένα μεταφυσικό άνοιγμα στη ζωή του, είναι ο δρόμος της πίστης. Η χαρά και η ανάπαυση της προσωπικής συναντήσεως με το Θεό, στο χώρο της Εκκλησίας, στο χώρο της προσευχής, της Θείας Κοινωνίας, στην ατμόσφαιρα της θείας λατρείας, μιας λατρείας όπως μας τη διδάσκει ο Κύριός μας σήμερα **«εν πνεύματι και αληθεία»**.

Αυτή τη λατρεία συνειδητοποίησε και η Αγία Φωτεινή σήμερα και **«αφήκεν ουν την υδρία αυτής»** κράτησε στην καρδιά της το **«ζων ύδωρ»** που της πρόσφερε ο Χριστός και έτρεξε στην πόλη για να κηρύξει το Χριστό. _